

جرایم علیه گردشگران در مقصدهای گردشگری مطالعه موردی کلانشهر تهران

دکتر آریتا رجیبی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

مرضیه خان محمدی

دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

mail: marzieh_kh2001@yahoo.com-E

چکیده:

گردشگری صنعتی است بسیار ظریف و حساس به ویژه در ارتباط با مسائل ایمنی و امنیتی در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی است و هرگونه حادثه و بروز ناامنی مانند جرایم علیه گردشگران، جنگها، ناآرامی های سیاسی و حوادث تروریستی زیانهای جبران ناپذیری را بر این صنعت وارد می سازد. کنترل و تامین امنیت گردشگران و پیشگیری از وقوع جرایم علاوه بر اینکه اطمینان خاطر آنها را تقویت می کند منجر به حداقل رساندن خطرات سفر در حفظ امنیت جانی و مالی گردشگران و تشدید و تداوم سفرهای بعدی می شود. شهر تهران با دربرگرفتن یک چهارم جمعیت شهرنشین کشور (قطب جمعیتی) و نقطه ورود و خروج بیشتر گردشگران به کشور می باشد و نقش اصلی را در مدیریت مقصد گردشگری ایفا می کند لذا بروز حوادث امنیتی و جرایم علیه گردشگران می تواند صنعت گردشگری ایران را در عرصه های گوناگون به مخاطره اندازد. هدف از این مقاله بررسی مسائل امنیتی گردشگران و جرایم علیه آنان است. روش این تحقیق توصیفی - تحلیلی است و هدف آن «کاربردی» است.

نتیجه بررسی و مصاحبه ها از مسولین در این زمینه نشان می دهد که شهر تهران از نظر امنیت اجتماعی و محیطی در سطح مطلوبی نیست و مانند خیلی از کلانشهرهای دیگر میزان وقوع جرایم بالا است. و در حال حاضر شرایط امنیتی مطلوبی برای توسعه صنعت گردشگری پایدار ندارد. بر این اساس به نظر می رسد که می بایستی در راستای توسعه صنعت گردشگری در شهر مورد مطالعه اقدامات کارآمدی صورت گیرد.

واژه های کلیدی: امنیت، امنیت گردشگری، توریسم، جرایم علیه گردشگران، حوادث امنیتی، ناپایداریهای امنیتی.

مقدمه

موفقیت و رشد پایدار گردشگری در گرو عملکرد مناسب چرخه گردشگری و عناصر و فاکتورهای متعددی است که روی هم رفته سامانه گردشگری را تشکیل می دهند به همین ترتیب مهمان نوازی از گردشگران یک کار

زنجیره ای است؛ زنجیره ای که از اجتماع یک سری عوامل که خدمات آنان در کل، مورد قضاوت قرار می گیرد تشکیل می شود و گردشگران در مورد کلیت یک مقصد گردشگری و سفر خود قضاوت می کنند.

بنابراین در این زنجیره امنیت یکی از کلیدی ترین عواملی است که دارای ابعاد گوناگونی است که وجود و ثبات آن مانند یک قدرت جهانی عناصر و فاکتورهای چرخه گردشگری را در جهت توسعه پایدار حمایت می کند و نقش مهمی در حفظ کیفیت و ارتقاء صنعت گردشگری ایفا می کند.

وقتی از صنعت گردشگری حرف می زنیم از سرمایه ای سخن می گوئیم که با پای خودش وارد مملکت ما می شود و خود را در چرخش اقتصادی کشور ما رها کرده و به وطنش باز می گردد و برای اینکه یک گردشگر هزینه هایی را در کشور ما صرف کند باید رضایت و امنیت او را در این راستا فراهم کنیم.

همانند هر فعالیت اقتصادی دیگر که در بستری از امنیت شکوفا می شود، صنعت گردشگری در کشورهای توسعه می یابد که از نعمت امنیت برخوردار هستند

باتوجه به تحقیقات کارشناسان و متخصصین در این زمینه حوادثی که امنیت گردشگران را در مقصدهای گردشگری مورد تهدید قرار می دهد مانند حوادثی چون جرایم علیه گردشگران و تروریسم بحث شده است معمولاً یکی از مهمترین دغدغه های گردشگران در طول سفر حفظ امنیت جانی و مالی آنان در مقابل شهروندان عادی می باشد. البته امنیت گردشگران در مقصدها ممکن است تحت تاثیر عواملی غیر از حوادث امنیتی قرار گیرد ولی موضوع مورد بحث مانیت است لذا از آنجاییکه گردشگران خارجی بیشتر قربانی جرایم متعدد مثل کیف قاپی، سرقت، ضرب و جرح، گروگان گیری و نظایر آنها می شوند و اهداف شیرینی برای مجرمان و تروریست ها می باشند در این مقاله به بررسی نظریه های مختلف در مورد حوادث امنیتی گردشگران و وضع موجود تهران از نظر وقوع جرایم می پردازیم.

طرح مسئله

طبق پیش بینی های که WTO تا سال ۲۰۲۰، انجام داده است گردشگرهای موجود در سبد جهانی، عاید کشورهای خواهد شد که بسترهای لازم از جمله امنیت و خدمات را در بهترین شکل موجود آماده کرده اند. متعاقباً باتوجه به ارتباط تنگاتنگ گردشگری و امنیت در این مقاله سعی شده است تا با بررسی عوامل مؤثر بر امنیت گردشگران و آگاهی از مسائل امنیتی و جرائم علیه گردشگران در استان تهران بتوان راهکاری را برای کاهش دغدغه های آنان در طول سفر ارائه داد.

شهر تهران دارای بیشترین جاذبه های انسان ساخت و موزه ها و تأسیسات زیربنایی مانند فرودگاه و شبکه حمل نقل قوی می باشد که به صورت شعاعی تمام کشور را در نهایت به پایتخت متصل کرده است بعلاوه شهر تهران دارای مرکزیت سیاسی، اداری و تجاری در کشور می باشد و بیشترین نمایشگاهها و سمینارها و همایش های بین المللی در شهر تهران برگزار می شود و مضاف بر اینکه شهر تهران بعنوان یکی از مهمترین مراکز ترانزیت گردشگر در کشور دارای تراکم بالایی در بخش تأسیسات گردشگری نسبت به کل کشور است و همه اینها بر اهمیت نقش امنیت در گردشگری استان تهران می افزاید. و به نظر می رسد امنیت گردشگری شهر تهران بعنوان دروازه ورودی و خروجی بیشتر گردشگران به کشور از اقصی نقاط دنیا می تواند تاثیرات ژرفی را در مقصد اول گردشگران به ایران

باقی بگذارد. لذا وقوع جرایم علیه گردشگران در این شهر نیز به صنعت گردشگری کشور آسیب های مهلکی وارد می سازد.

در کشور ما نیز مانند خیلی دیگر از کشورهای در حال توسعه، با تمرکز روزافزون جمعیت در نخست شهر تهران با مسائل و مشکلات متعددی مواجه بوده است. که شماری از آنها در سطح جهان گریبانگیر بسیاری از کلانشهرها است. از اینرو با توجه به مشکلات متعدد در شهر تهران و اهمیت این شهر از نظر گردشگری بعد از بررسی نظریه کارشناسان و صاحب نظران به وضع موجود استان تهران در این زمینه می پردازیم.

روش بررسی

این بررسی مبتنی بر شیوه کتابخانه ای و اسنادی است. بدین منظور با استفاده از مقالات گزارشها و ترجمه پژوهشها و اسناد مرتبط با موضوع داده های مورد نظر فراهم گردید و در بخش های از مقاله کلیت حوادث امنیتی به دلیل همبستگی با موضوع مطرح شده است. محدوده جغرافیای این مقاله کلانشهر تهران می باشد. اگر چه در بعضی موارد به حوادث امنیتی در کشور نیز اشاره شده است در مرحله بعدی نیز از کارشناسان در این زمینه نظرسنجی شده و نتایج مصاحبه آنان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

پیشینه تحقیق

به طور کلی با بررسی های به عمل آمده دکتر پیتارلو^۱ آبراهام پیزام^۲ اریک کوهن^۳ و پروفیسور گولیلمو گولتا و غیره... تحقیقات ارزشمندی را بیشتر به صورت نظریه یا مقاله در مورد امنیت گردشگران و جرایم علیه آنان انجام داده اند که به به طور اجمال به برخی از آنها اشاره می شود.

از نظر پروفیسور گولیلمو گولتا^۴ گردشگران خارجی در شرایط زیر آسیب پذیر و قربانی می شوند:

۱- از مکانی که حرکت می کند: در این حالت گردشگر یک مصرف کننده است و خود را در معرض همه نوع مخاطره ای قرار می دهد.

۲- گردشگران خارجی به عنوان قربانی تصادفی و بدون تبعیض (قربانی اتفاقی): در چنین حالتی گردشگر خارجی به دلیل گردشگر بودن خود قربانی شده است در چنین حالتی او یک آسیب پذیر ویژه نیست و درجه آسیب پذیری او بستگی به درجه جرم پذیری مکانی دارد که گردشگر در آن یافت می شود و این امر می توان مستقل از گردشگری باشد.

۳- گردشگر به عنوان قربانی انتخابی: گردشگر بعنوان فرد خارجی و به دلیل اینکه مربوط به یک مکان جغرافیایی خاص (کشور خاص) می باشد قربانی انتخابی است.

۴- گردشگر خارجی به عنوان قربانی خود شرکت کننده است. دلیل این نوع قربانی شدن در رفتار گردشگران خارجی تحقق می یابد این گردشگران به دنبال برخی از جرایم از قبیل مواد مخدر، جرایم جنسی و ... می باشد. و به

^۱ - Peter Tarlow.

^۲ - Abraham Pizam.

^۳ - Erick Chohen.

^۴ - Golilmo Golta.

این ترتیب با طبقه مجرم تماس پیدا کرده و در معرض انواع سرقت‌ها و شانتاژها قرار می‌گیرند. (گولتا، ۱۳۸۴: ۲۰۵-۲۰۳)

تئوری امنیت گردشگری^۱ آبراهام پیزام و یوئل منسفلد^۲

در سالهای اخیر بحث‌های تئوریک در مورد رابطه بین گردشگری و امنیت بین سه گروه اصلی از مفاهیم و متغیرهایشان بوده است که این گروهها عبارتند از:

گروه اول: مفاهیم مرتبط با ماهیت حوادث امنیتی مربوط به گردشگری و بحرانها (شامل انواع، دلایل، نحوه اجرا، انگیزه‌ها، اهداف و غیره.....)

گروه دوم: مفاهیم مربوط به تأثیرات حوادث امنیتی

و بحرانها در صنعت گردشگری، گردشگران و جامعه میزبان.

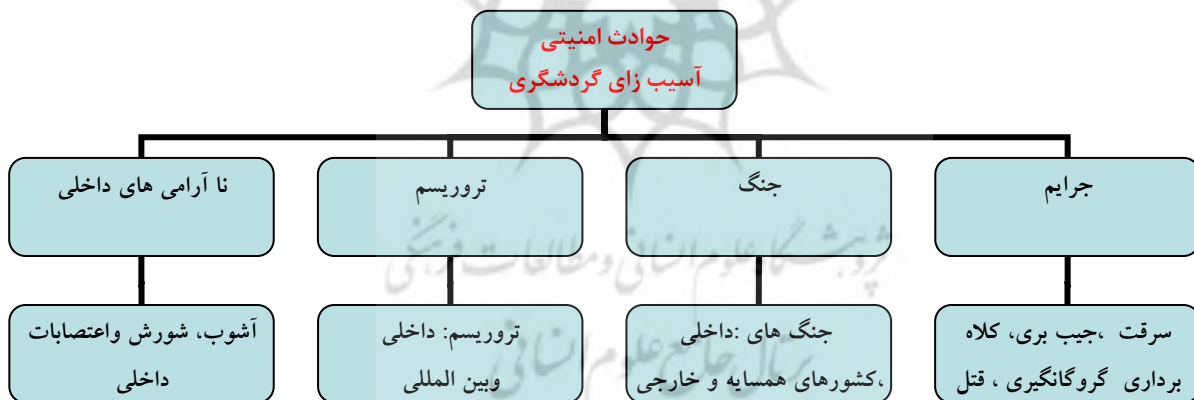
گروه سوم: مفاهیم مرتبط با واکنش‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت تمام متولیان و مسئولین گردشگری به

بحرانها و حوادث امنیتی موجود و مستعد.

گروه اول: سنخ‌شناسی مفاهیم و متغیرهای امنیت گردشگری

باتوجه به گروههای مفاهیم فوق، مفاهیم و متغیرهای مربوطه ذیل پیشنهاد شده است: چهار گروه حوادث امنیتی

آسیب‌زا به صنعت گردشگری، گردشگر و جامعه میزبان شامل موارد ذیل می‌باشد.

شکل شماره ۱: نمودار حوادث امنیتی آسیب‌زای صنعت گردشگری

در این نظریه حوادث امنیتی از جنبه‌های ذیل نیز بررسی شده است:

تکرار و فراوانی حوادث امنیتی، انگیزه حوادث امنیتی، شدت و سختی حوادث امنیتی و مکان یا محل ارتکاب

عمل مجرمانه.

گروه دوم: تأثیرات حوادث امنیتی

^۱ - Abraham Pizam.

^۲ - Yoel Mansfeld.

تأثیر بر مقصد گردشگری و جامعه میزبان، تأثیر بر رفتار گردشگران، تأثیر بر صنعت گردشگری، تأثیر بر دولت و اقتصاد جامعه میزبان، تأثیر بر دولت بازارهای گردشگر فرست، تأثیر بر رفتار رسانه‌ها (pizam.2003:5-17) نظریه راجرس داس ویل: وی معتقد است گردشگران خارجی اغلب به عنوان قربانیان دو نوع جنایت هدف قرار می‌گیرند.

۱- جنایات‌های عام: گردشگران خارجی در معرض انواع جنایات‌های عام به ویژه حمله‌های ناگهانی خشونت‌آمیز، و سرقت‌های مسلحانه قرار دارند. آنها به طور یقین پول نقد، چک مسافرتی و کارت اعتباری حمل می‌کنند که هنگام ورود توجه سارقین رابه خود جلب می‌کنند. گاهی خود گردشگران خارجی مدنظر هستند؛ معمولاً به آسانی می‌توان خودروهایی گردشگران را شناخت.

۲- جنایات‌های سازمان یافته سیاسی: معمولاً گردشگران خارجی هدف تحرکات سیاسی قرار می‌گیرند، گاهی آنان را می‌ربایند و گاهی نیز آنها را ترور می‌کنند. گروه‌های تروریستی سعی می‌کنند با جنایت علیه گردشگران خارجی توجه عموم را به اهداف خود جلب نمایند. (داس ویل، ۱۳۷۹: ۲۲۸)

شکل شماره ۲: نمودار ابعاد مسائل امنیتی گردشگران خارجی

امنیت گردشگری

امنیت گردشگری از جمله محتمل‌ترین گزینه‌ها جهت اعمال روش‌های خشونت‌آمیزی چون ترور و گروگان‌گیری برای تحت فشار قرار دادن دولت‌ها، گردشگران کشورهای دیگر می‌باشد؛ دلیل آشکار چنین اقدامی، بازتاب گسترده اینگونه اقدامات در بعد بین‌المللی و ناامن جلوه دادن کشور موردنظر از این حیث می‌باشد. نتیجه محتمل چنین اقداماتی، منحرف شدن جریانات گردشگری از کشور مزبور به کشورهای و مناطقی دیگر جهان می‌باشد. اصولاً گردشگران تمایل به این دارند که در زمان مسافرت به خارج از کشور احساس امنیت کنند، اما اگر امنیت آنها با مشکل مواجه شود، در آینده افراد کمتری مسافرت کرده و یا آنها مقاصد امن دیگری را انتخاب خواهند کرد.

جنگ ها، منازعات مرزی، کودتاهای نظامی، و جنایت هر کدام سهمی در ناامن کردن شرایط داشته و نتیجه معمول این روند، کاهش مطلق در جریانات گردشگری و بسته شدن مرزهاست (Timothy, 2001:19)

وجود امنیت فراگیر در یک منطقه، از جمله مؤلفه های تاثیرگذار و مهم در تغییر سیاست های مربوط پذیرش گردشگر از کشورهای دیگر می باشد. جایگاه و نقش امنیت در سیاست های کلان برنامه ریزی گردشگری به حدی به است که حتی کارکردهای سنتی مرزها را نیز تحت الشعاع خود قرار داده است. لغو گسترده اخذ روادید در کشورهای اروپایی، از جمله دلایل افزایش سهم گردشگری کشورهای این منطقه را شامل می شود. (لطفی، ۱۳۸۷، ۶۱)

امنیت گردشگری از نظر دکتر پیتر تارلو^۱: امنیت گردشگری بمعنای فهم و درک فرهنگ متفاوت است و اینکه بدانیم چه چیزی مورد رنجش مردم با فرهنگ های متفاوت می شود (Tarlow, 2006:3).

علیرغم نکات مثبتی که گردشگری از لحاظ ازدیاد در آمد، ایجاد اشتغال و شناساندن فرهنگ به بیگانگان و نظایر آنها، دارد مثل هر پدیده دیگری، دارای مشکلاتی نیز می باشد که از جمله میتوان به تهدید شدن ارزشهای اجتماعی و خانوادگی و ازدیاد جرم در جوامع گردشگر پذیر اشاره کرد. (صادقی، ۱۳۸۰، ۱)

گردشگران خارجی جزو اتباع بیگانه ای هستند که سود سرشاری عاید کشورها کرده اند. ویژگیهای خاص گردشگران باعث شده است تا بسیاری از گروههای مجرمان به عنوان اهداف ویژه به این گروه نظر داشته باشند تا آنجا که کریس ریان^۲ از صنعت گردشگری به عنوان صنعت تأمین کننده قربانی یاد می کند از طرفی هم تحت شرایطی این گروه می تواند عنوان مجرم به خود گیرند. به چند دلیل گردشگران در مقاصد گردشگری آسیب پذیرتر از شهروندان عادی هستند.

گردشگران باحامل پول و اشیاء با ارزش (مانند دوربین، کیف، غیره ...) اهداف شیرین و پرسودی برای مجرمان می باشند.

در مقاصد ناامن، گردشگران به خاطر چهره و رفتار و ظاهرشان بیشتر از شهروندان عادی مورد توجه مجرمان قرار می گیرند. در مقاصد ناامن، آسیب پذیری گردشگران به دلیل عدم آگاهی آنها نسبت به جرایم خیابانی در مقایسه با شهروندان عادی بیشتر است. و گردشگران از احتیاط و مراقبت های عادی نیز سهل انگاری می کنند و کمتر به توصیه های ایمنی و امنیتی توجه می کنند. و در بیشتر مواقع گردشگران جرایمی را که علیه آنان مرتکب می شوند را گزارش نمی دهند چون آنها باید مقصد را ترک کنند.

رفتار و خوشگذرانیهای گردشگران در مکانهای تفریحات شبانه فرصت مناسبی را برای ارتکاب جرایم توسط دزدها و جیب برها فراهم می کند. خصوصیات فیزیکی و امکانات و تسهیلات ایمنی و امنیتی و مراقبت هتل ها و محل اقامت گردشگران نیز نقش مهمی در جلوگیری و وقوع جرایم علیه گردشگران دارد.

بهرحال، تکرار وقوع جرایم علیه گردشگران تصویر نامنی از مقصد بر جای می گذارد و بتدریج سبب رکورد صنعت گردشگری می گردد علاوه بر آن پوشش رسانه های گروهی در مورد جرایم علیه گردشگران که اغلب فراتر و

^۱ - Dr. peter tarlow.

^۲ - Chris Ryan.

بزرگتر از حیطه خطر واقعی است می‌تواند تأثیر عمیقی روی برداشت عمومی در مکان‌های خاص بگذارد. گردشگران در مناطقی که بیشترین جرمها اتفاق می‌افتد آسیب‌پذیرند. (Tarlow, 2007: 2-4)

رابطه بین جرم و گردشگری

تحقیقی که در استرالیا انجام شده است نشان می‌دهد که نرخ متوسط جرم در دو محل توریستی ایالت کوئینزلند (یعنی گولدکوست و کیونز) از سایر محلها بیشتر است. در امریکا تحقیقی که در سال ۱۹۷۴ انجام شد، نشان می‌دهد که برخی از اعمال مجرمانه در میامی با عواملی فصلی مثل سرازیر شدن گردشگران به این ناحیه ارتباط دارد. در سال بعد از آن تحقیق مشابهی در ۳۲ ایالت مکزیک انجام شد و نشان داد که جرایمی مثل کلاه برداری و سرقت رابطه نزدیکی با پدیده گردشگری دارند. تحقیقات مشابه رابطه بین رشد گردشگری و بالا رفتن میزان جرایم را نشان داده است.

بر اساس مطالعاتی که پلیس آمریکا در مناطق گردشگری به عمل آورده مسائل زیر به عنوان عمده جرایم موجود در این مناطق شناسایی شده است.

فحشاء، جیب‌بری، عوام‌فریبی، جرایم سازمان‌یافته و فعالیتهای گروهی، یورش‌ها و هجوم‌های مرتبط با قمارهای کاواری، جرایمی که فراخور افراد مسن می‌باشد، دزدی‌های شبانه جرایم سازمان‌یافته و فعالیتهای گروهی، سرقت از مشروبات فروشی‌ها و دیگر مشاغل، تروریسم علیه گردشگران و جرایمی که در معابر ترانزیتی وجود دارد (به عنوان مثال در اتوبوس، ترمینال فرودگاهها، قطار یا متروها) (W. Glensor, 2004:1).

رابطه تروریسم و گردشگری

مکان‌های گردشگری مکان‌هایی هستند که فرصت‌های مناسب برای حملات تروریستی وجود دارد و گردشگرها اهداف شیرینی برای تروریست‌ها هستند. حملاتی که علیه گردشگران رخ می‌دهد بیشترین تبلیغات رسانه‌ای را در بر می‌گیرد رابطه‌ی نزدیکی بین گردشگری و تروریسم وجود دارد اما اینرو با یکدیگر سازگار نیستند از آنجائیکه صنعت گردشگری سبب درآمدزایی هم در سطوح ملی و بین‌المللی می‌باشد تروریست‌ها، سایت‌های گردشگری را بعنوان فرصت‌های ایده‌آل برای ایجاد اختلال در اقتصاد هدف قرار می‌دهند و در نتیجه سبب ناامنی اقتصادی می‌شوند. و گردشگرها از رفتن به این مقاصد ناامن خودداری می‌کنند و در نتیجه به صنعت گردشگری لطمه وارد می‌شود.

ترور، ناامنی، سفر و تروریسم با هم سازگار نیستند و اصول و پایه‌های گردشگری برخلاف انگیزه‌ایست که تروریست‌ها دست به حمله می‌زنند.

گردشگری در جستجوی ارتقاء تفاهم بین‌المللی و صلح جهانی و پایان درگیری است و نقش اساسی در بازگشایی مرزها، ایجاد تفاهم بین فرهنگ‌های مختلف و توسعه اقتصادی دارد و باعث رونق تجارت و فقرزدایی می‌شود. لیکن در عصر رو به رشد تروریسم یک فضای عاری از دغدغه بیشتر به یک رویا شباهت دارد. به همان نسبت نیز همان نسبت نیز اهمیت یک سفر امن و ایمن نیز برای گردشگرها رو به رشد است و گردشگران به مقصدهایی می‌روند که احساس واقعی از امنیت و آرامش وجود داشته باشد نه فقط تصویر غیر واقعی از امنیت،

تجربه نشان داده است که کشورهایی که دارای امنیت می‌باشند گردشگرها نیز می‌توانند از آن بهره‌مند باشند (Tarlow, 2007:4).

«اهداف و انگیزه‌ها تروریست‌ها در مورد حملات علیه گردشگرها».

گردشگری یک تجارت بزرگ است و تروریسم در جستجوی به اضمحلال کشاندن اقتصاد است. صنعت گردشگری با چندین صنعت دیگر در ارتباط است و بنابراین حمله به صنعت گردشگری سبب نابودی صنایع دیگر نیز می‌شود. صنعت گردشگری باید با جریان دائمی مردم جدید سر و کار داشته باشد و تروریست‌ها بندرت مورد سوءظن قرار می‌گیرند. مقاصد گردشگری سمبل ملت و هویت فرهنگی می‌باشند و حمله علیه آنها حمله علیه دولت و فرهنگ آنان است.

مراکز گردشگری موزه‌های زنده ثروت‌های فرهنگی کشور می‌باشند.

انگیزه و اهداف چنین حوادث امنیتی معمولاً سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، مذهبی و یا برای بدست آوردن شهرت می‌باشد.

اقتصاد گردشگری در مقاصد با اقتصاد منطقه‌ای و ملی در ارتباط است و هر آسیبی سبب رکود و صدمه به این اقتصادها می‌شود.

در حقیقت تروریسم به عنوان بعدی از بی‌ثباتی، سیاسی، به همراه جنگ‌های بین‌المللی و داخلی، کودتاها، شورش‌ها، ناآرامی‌های اجتماعی، و اعتصابات شناخته می‌شود و به تناسب همین امر، گردشگران اغلب به عنوان اهداف تروریستی رجاهایی که شاهد رواج بی‌ثباتی هستند، انتخاب می‌شوند.

بی‌ثباتی سیاسی و فضای ناامنی حاکم بر برخی از کشورهای منطقه، هزینه‌های مربوط به ایجاد بسترهای لازم جهت پذیرش گردشگر را افزایش می‌دهد. نگرش یک جانبه در بستر سازی جذب گردشگر، بدون در نظر گرفتن عوامل تهدید کننده گردشگران چون رفتارهای خشونت آمیز، راهبرد معقولی به نظر نمی‌رسد. در صورت انتخاب چنین رویکردی و سرمایه‌گذاری هر چند اندک در بخش گردشگری، نوعی عدم اطمینان از بازگشت سرمایه وجود خواهد داشت (Tarlow, 2007:4-5).

بر اساس تحقیقاتی در اسپانیا مشخص گردید که تروریست‌ها خشونت‌های بالاتر از حد معمول در مقابل اهداف ضعیف مانند توریست‌ها، به کار می‌برند.

در گذشته ثابت شده است که بحران‌های سیاسی در نهایت امر به تروریسم منجر می‌گردند. صرف نظر از تروریسم، اغلب جنگ‌های بین‌المللی، منطقه‌ای و داخلی، پاکسازی قومی، حالت فوق‌العاده حکومت نظامی، کوتاهای نظامی و اغتشاشات، نشانی از ناآرامی سیاسی را با خود به همراه دارند (US Department State, 1996).

ابعاد امنیت گردشگری

مقوله امنیت گردشگری دارای ابعاد گوناگونی است که در این تحقیق حول محورهای زیرمورد بررسی قرار گرفته شده است.

امنیت ملی: شاخص ترین عامل گسترش گردشگری در هر کشوری است و توسعه صنعت گردشگری در هر کشور نشان از ثبات امنیت ملی در آن کشور دارد و آن کشور را به عنوان قطب امن گردشگری به جهانیان معرفی می کند (آتش پنجه، ۱۳۸۶). در صورتی که امنیت در این مناطق تأمین شود، ضریب امنیت ملی آن کشور نیز افزایش می یابد و علاوه بر این ورود گردشگران خارجی به یک کشور نه تنها موجب تهدید امنیتی ملی نمی شوند بلکه به تحکیم آن نیز کمک می کند (آرمین، ۱۳۸۴).

امنیت اجتماعی: امنیت اجتماعی فاکتور اساسی تشکیل دهنده بعد نرم افزاری صنعت گردشگری است، چرا که اساساً گردشگران در وهله نخست به دنبال مکانی آرام و امن جهت گذراندن تعطیلات خود هستند. اگر امنیت در جامعه ای برقرار باشد گردشگران نیز از آن بهره مند خواهند شد.

گردشگرانی که از مقاصد گردشگری بازدید می کنند و یا در هتل اقامت می کنند در بعضی مواقع قربانی جرایمی مانند دزدی، حمله، تجاوز و خشونت های دیگر می شوند که سبب ناآرامی و عدم امنیت خاطر آنان و جامعه میزبان می شود ایندو و رابطه معکوس با هم دارند یعنی افزایش جرایم علیه گردشگران در مقاصد گردشگری سبب کاهش ورود آنان می شود و بالعکس. دزدی، سرقت، کیف قاپی معمولاً رایج ترین جرایم علیه گردشگران است اما نسبت به جرایم دیگر نیز آسیب پذیر هستند.

امنیت بهداشتی: بروز بیماری های واگیردار مانند سارس، مالاریا، آنفولانزای مرغی و ایدز در سطح جهانی باعث شده است جهانگردان به مسئله ی غذا، آب نوشیدنی و ملزومات پزشکی توجه بیشتری کنند و شیوع این بیماری ها و انتقال آن توسط گردشگران لطمات جبران ناپذیری به گردشگری وارد میکند.

در مورد امنیت گردشگران و امنیت بهداشتی بیشترین تأکیدات روی عواملی است که موجب تهدید سلامتی گردشگران می باشد از جمله بیماری ها (Tarlow, 2005: 7).

بازدیدکنندگان قادر به حمل و انتقال بیماری از یک نقطه ی جهان به نقطه ی دیگر را دارند و در نتیجه رشد سفرهایی با مسافت های طولانی به کشورهای با شرایط آب و هوایی و بهداشتی متفاوت، مسافران در معرض گستره ای از خطرات ناشی از بیماری ها هستند. یک بحران داخلی می تواند به شکل ویروس جهانی درآمده و با سرعت بالا منتشر شود. یعنی ممکن است این بیماری ها از افراد جامعه میزبان به گردشگران منتقل شود. (کاظمی، ۱۳۸۷) بسیاری از گردشگران برای مسافرت موارد بهداشتی و تضمین کننده سلامت خود را در محیط اولویت قرار می دهند بر همین اساس فقدان و کمبود امکانات بهداشتی از مهمترین موانع گردشگری در برخی از مقاصد به شمار می رود. تجربه نشان داده است که یکی از موانع تقاضای گردشگری همواره میزان و نوع بیماری های واگیردار در مقصد است. (طرح جامع، ۱۳۸۲: ۲۲۰)

امنیت مواد غذایی: گردشگران نیز جزو گروه های آسیب پذیر در برابر بیماری هایی که غذاهای ناسالم مولد آن هستند می باشند. تغذیه و اشربه سالم و بهداشتی از نیازهای حیاتی و اولیه گردشگران در طول سفر می باشد گردشگران بر اثر استفاده از غذای ناسالم به تب و اسهال مبتلا می شوند و ضعیف بودن سطح ایمنی بدن، تغییر در رژیم غذایی، تغییرات آب و هوایی فاکتورهایی هستند که مشکلات را برای گردشگران چند برابر می کند (WHO, 2007: 4). هنگام سفر چشیدن ولدت بردن از غذاهای محلی یکی از جذاب ترین بخش های هر سفری

است و در صورتی که اگر قوانین و مقرراتی برای سلامت و امنیت غذاها وضع شود بنابراین غذاهای محلی سالم تر و بهترین انتخاب برای گردشگران خواهند بود (Gunawan, 2006: 26).

امنیت محیطی:

بحران ها و مخاطرات طبیعی (سیل زلزله طوفان و غیره...) صدمات بی شماری را در مقاصد گردشگری به وجود می آورند و امنیت گردشگری را به خطر می اندازند. بیشترین امکانات صنعت گردشگری دنیا، در مناطق اطراف دریاها، اقیانوسها، مناطق ساحلی، و لرزه خیز که مستعد بلایا و حوادث طبیعی است توسعه یافته است. از این رو صنعت گردشگری در برابر چنین حوادثی خیلی آسیب پذیر است تسونامی که در جنوب شرق آسیا اتفاق افتاد حدود هزاران نفر تلفات بر جای گذاشت که خیلی از آنها گردشگر بودند.

یافته های تحقیق

امنیت گردشگری در ایران و تهران

امنیت گردشگر خارجی به عنوان یک میهمان که در کشورها برای مدتی زندگی می کند. یکی از مهمترین شاخصهای بخش گردشگری می باشد، به طوریکه در انتخاب گردشگر جهت بازدید از منطقه ای و یا کشوری یکی از مهمترین فاکتورهای امنیتی است که آن ناحیه یا کشور داراست و در واقع یکی از زمینه های تبلیغات گردشگری ارائه ی امنیت بالا و حفظ حقوق فردی و اجتماعی گردشگران خارجی می باشد. باتوجه به آنکه در کشور ایران در بعضی از شهرهای گردشگری حرکتی در مقابل گردشگران خارجی صورت گرفته که سابقه ی ذهنی عدم امنیت در ایران را اشاعه داده است. گاهی نیز عناصر سودجو که در بعضی از نقاطی که دارای پتانسیل گردشگری بالایی هستند، زندگی می کنند و با به گروگان گرفتن بعضی گردشگران در پی منافع سودجویانه ی خود ضربه هایی جبران ناپذیر به صنعت گردشگری ایران زده اند.

از سال ۱۳۷۸ تا به حال حدود ۱۰ مورد گروگانگیری یا آدم ربای در کشور صورت گرفته است که باتوجه به اتفاقات فوق در چند سال اخیر درمی یا بیم که حوادث امنیتی چون آدم ربایی و گروگان گیری بیشتر در شهرهای مرزی جنوب شرقی که مرکز فعالیت اشراک مسلح و باندهای فعال قاچاقچیان مواد مخدر (در کرمان- سیستان و بلوچستان) می باشد اتفاق افتاده است. از این حوادث بیشتر در نواحی مرزی جنوب شرقی اتفاق افتاده است. به علاوه کشته شدن یک گردشگر فرانسوی در اصفهان، از جمله تعرضاتی بود که بر حدود و آزادی گردشگران در ایران مواجه شدیم ولی در مورد شهر تهران نیز جرایمی در ابعاد کوچکتر می توان اشاره کرد.

وقایعی نظیر گروگانگیری ها حاکی از این است که باید از سوی مسئولین اقدامات جدی در راستای تأمین امنیت صورت بگیرد باتوجه به مطالعات انجام گرفته در پژوهشی که در بررسی میزان احساس امنیت شهروندان تهرانی صورت گرفت به این نتیجه رسیدیم که صرف نظر از شدت و ضعف وجود امنیت در شهر تهران، میزان احساس امنیت در شهروندان از ضریب پایینی برخوردار می باشد. اگر جامعه شهری تهران، با تمام معضلات موجود (رشد جمعیت، مهاجرت و حاشیه نشینی و بیکاری و غیره...) در نظر بگیریم، به جرأت می توان گفت که حد بالای از متوسط افراد در زندگی روزمره خود دچار نوعی از احساس ناامنی می باشند

اما باتوجه به اجرای طرح امنیت اجتماعی توسط مأموران نیروی انتظامی و سازماندهی ارازل و اوباش در سطح شهر نیروی انتظامی در تلاش است تا سایه امنیت و آرامش در سطح شهرها و معابر و راههای کشور برقرار کند. (همایش امنیت اجتماعی، ۱۳۸۴: ۲۰۹-۱۹۰).

ناپایداریهای امنیتی شهر تهران

به طور کلی کلان شهرها زمینه ساز انحرافات و نابهنجاری های اجتماعی هستند. هم اکنون تهران به دلیل شرایط خاص جمعیتی (مهاجرتهای رو به رشد) و فضایی - کالبدی خود «دارای بالاترین آمار جرم و جنایت در بین شهرهای کشور است و از نظر جرایم شهری تفاوتی فاحش با سایر شهرهای کشور دارد» (کلانتری، ۱۳۸۰: ۱۵).

امروزه شهر تهران بیش از هفت میلیون نفر جمعیت دارد و تراکم آن متجاوز از ده هزار نفر در کیلومتر مربع است و در حال حاضر یکی از کلان شهرهای قاره آسیا و خاورمیانه محسوب می شود. از نظر آسیب شناسی امنیتی، این تراکم و انبوهی جمعیت به خودی خود ناپایداری امنیتی بالقوه و شدیدی ایجاد می کند، زیرا به طوری کلی کلان شهرها زمینه ساز انحرافات و نابهنجاری های اجتماعی هستند. تمرکز و انبوهی جمعیت، نرخ بالای مهاجرت و جمعیت های ناهمگون به حاشیه نشینی، تضعیف روابط خانوادگی و خویشاوندی و ضعیف بودن قید و بندهای رسمی، تقابل سنت و تجدد و رفتارهای «انبوه خلق» که از ویژگیهای ذاتی زندگی کلان شهری است، زمینه را برای انحرافات اجتماعی در آنها فراهم می آورد (احمدی، ۱۳۸۰: ۱۳۸).

آمیختگی قومی و فرهنگی در این شهرک ها با نقش فرهنگ مسلط شهر تهران زمینه ساز بسیاری از مسائل اجتماعی و روانی و اختلافات رفتاری و اخلاقی به طور آشکار است. بعلاوه آنچه آسیب پذیری امنیتی تهران را به عنوان یک کلان شهر شدت دوچندان می بخشد، وجود پدیده تمرکز است.

در مجموع به دلیل رابطه معنی دار میان فقر، نابرابری و محرومیت که حاکی از ناکافی بودن منابع، توزیع نابرابر این منابع و عدم دسترسی به منابع است، با رفتارهای ناشی از فشارهایی که به اعتبار مسائل مزبور در هر جامعه وجود دارد، این فشارها و آسیب پذیری ها منجر به بروز از اشکال کنش متقابل به خصوص «رقابت و تعارض» می گردد. تداوم تعارض های اجتماعی احتمال بروز رفتارهای خشونت آمیز و جرایم را در افراد یک جامعه افزایش می دهد. (رهنمایی، ۱۳۸۴: ۱۸۵-۱۸۱).

رابطه جرم و حاشیه نشینی و پیامدهای آن در شهر تهران

شهر تهران به عنوان پایتخت کشوری جهان سومی از دهه چهل به بعد با تنگنای حاشیه نشینی مواجه بوده است. بسیاری از نقاط سکونت گاهی روستایی پیرامونی به دنبال رشد پدیده مهاجرت در پیرامون تهران به صورت شهرهای حاشیه ای که فاقد بسیاری از زیرساخت ها و امکانات شهری از یک سو و ضعف سطح فرهنگ شهرنشینی مهاجران، نمودار شدند. عقده های فروخته مهاجران در برآورده نشدن بسیاری از خواست ها و آرزوهایشان در صورت مجال بروز به صورت عقده گشایی در اشکال ناامنی اجتماعی و جرایم اجتماعی و واکنش گروهی بارها خود را نشان داده است (مجله امنیت اجتماعی، ۱۳۸۵: ۹۵-۹۳).

تجزیه و تحلیل حوادث امنیتی آسیب زای گردشگران در کشور و شهر تهران (با توجه به نظریه پیزام)

جرایم علیه گردشگران

با توجه به اطلاعات بدست آمده طی مصاحبه ها از نیروی انتظامی بیشترین جرایمی که علیه گردشگران خارجی در شهر تهران به وقوع می پیوندد به ترتیب زیر می باشد:

کیف قاپی؛ سرقت؛ کلاه برداری؛ گروگانگیری آدم ربایی اعمال منافی عفت؛ ایراد ضرب و جرح قتل؛ باتوجه به نظرات مسولین نیروی انتظامی، استان تهران نسبت به ۷ استان شاخص (استان خراسان، فارس، اصفهان، یزد، کرمان، سیستان بلوچستان و همدان) به لحاظ وقوع جرایم عمومی علیه گردشگران خارجی در رتبه دوم و به لحاظ وقوع جرایم امنیتی در رتبه پنجم قرار گرفته است.

تروریسم: خوشبختانه در شهر تهران حملات تروریسمی خاصی امنیت گردشگران را مورد تهدید قرار نداده است. جنگ و ناآرامی های داخلی: هر تحول امنیتی در کشورهای همسایه، ایران را متأثر می کند و بر امنیت منطقه تاثیر می گذارد و موجب کاهش ورود گردشگران به کشور می شود. (بحران در منطقه و جنگ کشورهای همسایه در چند سال گذشته مانند: جنگ خلیج فارس و حمله آمریکا به عراق و افغانستان و غیره.....)

بروز نا آرامی های سیاسی و انقلاب در سال های ۱۳۵۷، ۱۳۵۸، آغاز جنگ در سال ۱۳۵۹ و ادامه آن تا سال ۱۳۷۶، بعلاوه حمله به گردشگران در شهرهای تهران و اصفهان یا به گروگان گرفتن گردشگران در کرمان و سیستان بلوچستان، همچنین ناآرامی های تهران در تیرماه ۱۳۷۸ و درگیری ها و اغتشاشات بعد از انتخابات سال ۱۳۸۸ همه به نوعی تصویر ناامنی را برای ورود گردشگران به ایران در سطح بین المللی ایجاد کرده اند.

تکرار و فراوانی، شدت و سختی و انگیزه حوادث امنیتی: باتوجه به آمارها و نظرات کارشناسان می توان نتیجه گیری کرد: جرایم امنیتی علیه گردشگران خارجی (گروگان گیری و آدم ربایی) در استان های شرق کشور بویژه استانهای کرمان و سیستان و بلوچستان مکررا اتفاق افتاده است که محل فعالیت اشرار و کاروانهای مواد مخدر است. در صورتی که جرایم عمومی (مانند سرقت، کیف قاپی، کلاه بردای و غیره...) علیه گردشگران خارجی بیشتر در کلان شهرها به ویژه شهر تهران به وقوع می پیوندد.

اولویت بندی حوادث امنیتی از نظر شدت و سختی آن:

جنگ و تروریسم

جرایم علیه امنیت جانی گردشگران (حمله ضرب و جرح و تجاوز)

جرایم در مورد امنیت مالی گردشگران (سرقت و کیف قاپی و غیره.....)

امنیت فردی گردشگران خارجی در کشور به ترتیب در ابعاد زیر مورد تهدید واقع می شود:

- ۱: امنیت مالی گردشگران خارجی؛ ۲: جرایم امنیتی علیه گردشگران؛ ۳: امنیت جانی گردشگران خارجی.
- انگیزه گروگان گیری و ربایندگان از دزدیدن گردشگران خارجی درخواست آزادی عواملین شان در زندان بوده است. و انگیزه مجرمانی که مرتکب جرایم عمومی علیه گردشگران می شوند بیشتر اقتصادی (به علت فقر) می باشد.
- مکان یا محل ارتکاب عمل مجرمانه

مکانهای شاخص وقوع جرایم علیه گردشگران در شهر تهران

۱:محل خرید ۲:محل بازدید ۳:محل اقامت ۴:محل پذیرایی

حوادث امنیتی در کشور بیشتر در نقاط مرزی سیستان و بلوچستان و کرمان به وقوع پیوسته است.

در شهر تهران بیشتر در نقاط مرکزی شهر تعرضاتی توسط موتور سواران علیه گردشگران صورت گرفته است مانند: کیف قاپی، جیب بری، سرقت دوربین یا وسایل باارزش آنها و یا گرانفروشی یا اغفال و یا اجحاف در هنگام خرید می باشد. ولی بطور کلی اطراف شهر تهران مناطق حاشیه نشین جرم خیز می باشند

گروه دوم: بررسی تاثیرات حوادث امنیتی بر (صنعت گردشگری، گردشگران، اقتصاد جامعه میزبان و بازارهای گردشگر فرست) در سطوح ملی و منطقه ای

پیامدها و تاثیرات حوادث امنیتی در ایران کاهش ورود گردشگران، عدم وجود امنیت شغلی برای شاغلین این صنعت، رکود صنعت گردشگری و بی بهره ماندن از سود سرشار آن برای توسعه اقتصادی و رهایی از اقتصاد تک محصولی را شامل می شود.

بعلاوه رفتار رسانه ها در شدت بخشیدن به حوادث امنیتی که در ایران اتفاق افتاده است و استفاده سود جویانه از آن در جهت تبلیغات منفی علیه ایران از دیگر تاثیرات منفی این حوادث می باشد..

گروه سوم: متاسفانه مسولین نسبت به بحرانها و حوادث امنیتی موجود و مستعد گردشگری در هیچ یک از تکنیک های پیشگیری، کاهش و تسکین حوادث در سطح ملی و منطقه ای اقدام جدی نکرده اند.

بر اساس نظرسنجی های کارشناسان و مسولین در پرسشنامه ها در این زمینه مسایل امنیتی گردشگران در کشور از اولویت های ذیل برخوردار می باشد.

جرایم افراد بومی علیه گردشگران خارجی

جرایم گردشگران خارجی علیه امنیت کشور

جرایم افراد بومی علیه افراد بومی در موضوعات مرتبط با گردشگران خارجی

جرایم گردشگران خارجی علیه افراد بومی

جرایم گردشگران خارجی علیه گردشگران خارجی

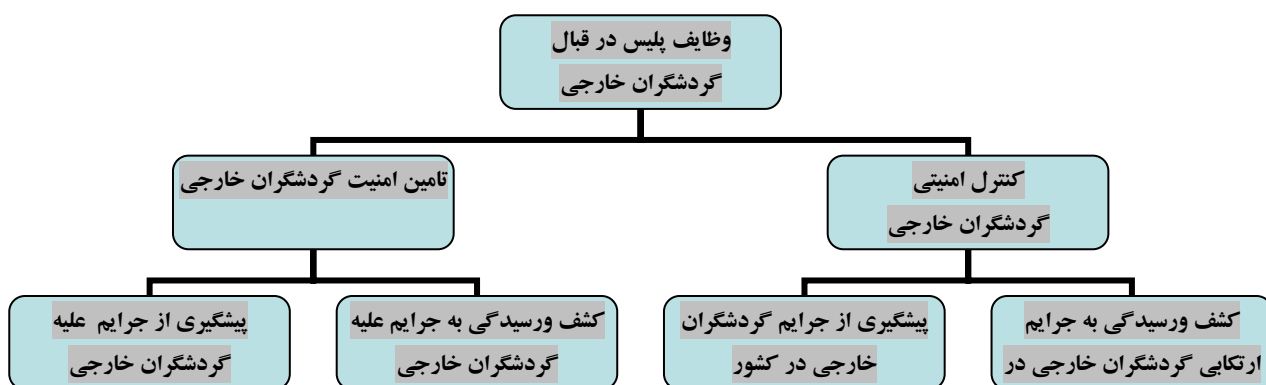
نقش پلیس و نیروی انتظامی در امنیت گردشگران

در کشور ما نیز نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مطابق بند ۱۱ ماده ۴ قانون ناجا، مأموریت اجرای قوانین و مقررات مربوط به کنترل اتباع خارجی را (با هماهنگی وزارت امور خارجه و وزارت اطلاعات برعهده دارد و مطابق قانون ورود اتباع بیگانه، هرگاه اتباع بیگانه و منجمله گردشگران خارجی از سوی اشخاصی مورد تعرض قرار گیرند، قابل پی گیری است و در دادگاههای داخلی مطرح میشود؛ گردشگران خارجی تا زمان حضور در ایران از حق امنیت مساوی با شهروندان ایرانی برخوردار هستند

در هر یک از ابعاد فوق نیروی انتظامی به دنبال دستیابی به اهداف زیر است:

کنترل امنیتی گردشگران خارجی

تأمین امنیت گردشگران خارجی از زمان ورود

شکل شماره ۳: نمودار وظایف پلیس در قبال گردشگران خارجی

نتیجه گیری

باتوجه به مطالعات و یافته ها و نظریات کارشناسان و حوادثی که درجهان اتفاق افتاده است اینطور می توان نتیجه گیری کرد که رشد و توسعه صنعت گردشگری پدیده ای کاملاً امنیت محور بوده است و بین امنیت و صنعت گردشگری رابطه متقابلی وجود دارد بدین صورت که:

وجود امنیت سبب رونق گردشگریست و عدم امنیت سبب رکود گردشگریست یک گردشگر بین المللی هنگام تصمیم گیری برای گذراندن تعطیلات خود عواملی را مدنظر قرار میدهد که مهمترین آن امنیت کشور مقصد است. و یکی از مهمترین دغدغه های امنیتی گردشگران جرایم علیه آنان در مقصدهای گردشگری می باشد.

امنیت یکی از مولفه های توسعه پایدار می باشد که با فقدان جرم و جنایت تحقق می یابد و جرایم یکی از شاخص ترین فاکتورهای امنیت زدا برای گردشگران می باشد و هرگونه حادثه و بروز ناامنی مانند جرایم علیه گردشگران، ناآرامی های سیاسی و حوادث تروریستی زیانهای جبران ناپذیری را بر این صنعت وارد می سازد.

از آنجا که در ایران همانند کشورهای توسعه نیافته سازوکارهای نهادینه برای حل منازعات ناشی از نابرابریها وجود ندارد و یا از کارایی برخوردار نیست، معمولاً میل به خشونت و ناهنجاری های اجتماعی و در نتیجه ناآرامی های شهری بیشتر است و بالطبع این خشونت ها و جرایم گریبانگیر گردشگران بعنوان اهداف شیرین برای مجرمان نیز خواهد شد و امنیت آنان را به خطر خواهد انداخت.

لذا می توان این طور نتیجه گرفت که استان تهران و پایتخت کشوری که دارای ناپایداریهای امنیتی شهری از جمله: روند رو به رشد مهاجرت و جمعیت و بیکاری و حاشیه نشینی و پدیده تمرکز و غیره... می باشد بدین ترتیب مانند دیگر کلان شهرها وقوع جرایم در آن بالا می باشد، از بستر امنیتی مطلوبی برخوردار نمی باشد و از آنجایی که شهر تهران قطب جمعیتی و ترانزیت گردشگر در کشور می باشد وقوع حوادث امنیتی می تواند نتایج جبران ناپذیری در کل کشور بگذارد.

همینطور در بررسیها و نظر سنجی های صورت گرفته در مورد شهر تهران به این نتیجه رسیدیم که بیشترین جرایم

علیه گردشگران خارجی در شهر تهران:

کیف قاپی، سرقت، در مناطق مرکزی شهر و کلاه برداری و اجحاف و گرانفروشی در هنگام خرید می باشد از آنجایی که گردشگران ورودی به ایران اغلب گردشگران فرهنگی و افراد میانسال بالای ۶۰ سال می باشند و به دنبال خوشگذرانی نیستند و اغلب با تورهای برنامه ریزی شده و راهنمای تور سفر می کنند کمتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار دارند وقتی وارد ایران می شوند و با فرهنگ مهمان دوستی مردم و بافت فرهنگی و ارزش های حاکم بر جامعه آشنا می شوند تصویر ذهنی آنان نسبت به قبل از سفر به ایران بهتری می شود لذا به این نتیجه رسیدیم که اولویتهای آنها نسبت به مسائل امنیتی در ایران کاملاً تغییر کرده است زیرا قبل از سفر تحت تاثیر تبلیغات منفی احساس ناامنی بیشتری نسبت به وقوع جرایم سازمان یافته داشتند اما بعد از سفر بیشتر در معرض جرایم عمومی قرار داشتند و علیرغم چالش های زیادی که در این زمینه وجود دارد اما در مجموع اظهار داشتند که در شهر تهران از امنیت نسبی برخوردار بودند. و همچنین با توجه به نظرات کارشناسان نیروی انتظامی، ۹۰ درصد از جرایم علیه گردشگران خارجی مربوط به جرایم خرد از قبیل کیف قاپی و سرقت، و بقیه مربوط به تعرضهای جنسی و جرایمی از قبیل گروگانگیری و سرقت مسلحانه می باشد.

در نتیجه برای دستیابی به امنیت گردشگری در پایتخت همکاری و سیاست گذاریهای بخشهای مرتبط بایکدیگر ضرورت دارد. با راهکارهای برای بهبود امنیت گردشگران خارجی و پیشگیری و کنترل و کشف جرایم توسط نیروی انتظامی و آموزش تخصصی و جامع پلیس در خصوص گردشگران خارجی حضور پلیس گردشگر بطور نامحسوس و آموزش بخش های مرتبط با گردشگران خارجی، مانند راهنمایان و مجریان تور، توسط پلیس و اطلاع رسانی در مورد مسائل امنیتی به گردشگران و مردم بومی، می توان میزان وقوع حوادث امنیتی و جرایم علیه گردشگران را به حداقل رساند.

منابع

- ۱- آتش پنجه، بایندر (۱۳۸۶): بررسی نقش امنیت در توسعه گردشگری، نشریه ایرانا شماره ۱۴.
- ۲- آرمین (۱۳۸۴): توریسم و امنیت ملی، سایت اینترنتی مسافرت، www.mosaferrat.ir/moin
- ۳- احمدی، حبیب (۱۳۸۰): کلانشهرها در کشورهای در حال توسعه زمینه ساز انحرافات اجتماعی، ماهنامه اطلاعات سیاسی - اقتصادی، شماره اول و دوم، سال شانزدهم
- ۴- حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۸۴): مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، چاپ یازدهم، تهران، انتشارات سمت
- ۵- داس ویل، راجر (۱۳۷۹): مدیریت گردشگری، ترجمه سید محمد اعرابی و دیگران، دفتر پژوهشهای فرهنگی، چاپ دوم تهران
- ۶- رهنمایی، محمدتقی و پورموسوی، سیدموسی (۱۳۸۵): بررسی ناپایداری های امنیتی کلانشهر تهران بر اساس شاخص های توسعه پایدار شهری، پژوهش های جغرافیایی، شماره ۵۷.
- ۷- طرح جامع استان تهران (۱۳۸۲): سازمان مدیریت و برنامه ریزی.
- ۸- کاویانی، مراد (۱۳۸۶): حاشیه نشینی و ناامنی اجتماعی، مطالعه موردی غرب استان تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی.

۹- کلانتری، محسن (۱۳۸۰): بررسی جغرافیای جرم و جنایت در مناطق شهر تهران، پایان نامه دوره دکتری دانشگاه تهران.

۱۰- گولتا، گولیمو (۱۳۸۴): روانشناسی توریستی، ترجمه محمد افصل نژاد، تالار کتاب، چاپ اول، تهران
 ۱۱- لطفی، حیدر و سلطانی، ناصر و امان الله، مهدی (۱۳۸۷): تحلیلی بر نقش ثبات سیاسی و امنیت در توسعه گردشگری منطقه خلیج فارس، مجموعه مقالات همایش ملی جایگاه خلیج فارس در تحولات استراتژیک جهان.

۱۲- مجله مطالعات امنیت اجتماعی (۱۳۸۵): رابطه حاشیه نشینی و جرم، شماره چهارم و پنجم

۱۳- میرمحمد صادقی، حسین (۱۳۸۲): جرایم علیه گردشگران، روزنامه شرق، یکشنبه، سال اول شماره ۱۰۰

14- Gunawan, Myra P, (2006): Safety and Security conference و Jakarta.

15- Pizam, Abraham, Mansfeld, Yoel (1982): Tourism safety and security; from theory to practice, kindle edition.

16- Tarlow و Peter (2005): Tourism security; Hawaii's state tourism conferences Honolulu.

17- Timothy, J. Dallen (2001): Tourism and Political Boundaries. London: By Routledge publications.

18- US Department of State (1996): Patterns of Global Terrorism. Washington DC: US Department of State.

19- W. Glensor/ Kemmeth. Peak (2004): Crimes Against tourists, US. Department of justice (problem-oriented guides) for police) NO. 26.

20- WHO, (2007): Food safety policy issues

21- WTO, (1994) : Quality Support Commity, Madrid

22- www.cops.usdoj.gov

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی